

Bakos Eszter:

A gyermekek megfelelő szellemi, lelki, erkölcsi és fizikai fejlődéséhez szükséges védelem biztosítása az audiovizuális médiaszolgáltatások területén¹

(Rezümé)

PhD hallgató, SZTE-ÁJTK Doktori Iskola

Konzulens: Dr. Blazovichné Dr. Gellén Klára egyetemi docens

A gyermekek jogát a megfelelő fejlődésükhöz szükséges védelemhez a 2011 áprilisában elfogadott Alaptörvényünk is rögzíti², hasonlóan a hatályban lévő Alkotmányunk 67.§ (1) bekezdéséhez. Ennek megfelelően a kiskorúak védelme továbbra is mindenki által biztosítandó követelmény és általános társadalmi megítélés szerinti alkotmányi érték³. Valójában a kiskorúak egészséges fejlődésének védelme olyan erkölcsi norma, amely már a jogi szabályozás előtt és attól függetlenül is létezett, ugyanakkor napjainkra jogi regulációval elnyerte jogi alapértéki minőségét⁴, azaz egy nemzet legmagasabb szintű jogszabályának mindenkor deklarálnia szükséges.

A gyermekek egészséges fejlődésének védelme az élet minden területén biztosítandó elvárás, mely kötelező ereje az európai alkotmányosságban, az általános európai elvekben gyökerezik⁵. Minderre tekintettel a gyermekek védelemhez való joga a médiaszolgáltatásokkal összefüggésben is kötelezettségeket ró a társadalom egészére, nevezetesen a gyermekek káros médiatartalmaktól való távoltartását, illetve számukra hasznos tartalmak hozzáférhetővé tételét. Ezen, egyre hangsúlyosabb, ugyanakkor egyre összetettebb feladatok sarkköveit az Európai Parlament és Tanács Audiovizuális médiaszolgáltatásokkal szülő direktívája fekteti le az Európai Unió tagállamai számára. Az irányelv csak a minimumszabályokat adja meg, azokon túl a részletesebb és/vagy szigorúbb rendelkezések megfogalmazása már a nemzeti állami és szakmai szabályozók kompetenciája.

¹ Az Előadás a TÁMOP-4.2.1/B-09/1/KONV-2010-0005 azonosító számú, „Kutatóegyetemi Kiválósági Központ létrehozása a Szegedi Tudományegyetemen” című projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

² XVI. cikk (1) bekezdés

³ Ádám Antal: *Az értékek pluralitása és versengése*. Jog – értékek – erkölcs, Emberi Jogok Központja Közalapítvány, Budapest 2006. 41-77.p. (55.p.)

⁴ Ádám, 2006. 54.p.

⁵ Majtényi László: *Erkölc a jogalkotásban?* In: Gabos Erika (szerk.): *A média hatása a gyermekekre és fiatalokra V.*, Balatonalmádi 2009. Kiadja a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület, 2010. 97-99. p. (98.p.)

Napjainkban - a kiskorúak megfelelő fejlődéshez szükséges védelemhez való alapvető joga érvényesülése érdekében - az egyre növekvő mennyiségű és változatos formájú, de sok esetben minőségi problémákat felvető médiaszolgáltatások szabályozása komoly körültekintést és szakmai hozzáértést kíván meg. Ma már a kizárólagos jogi szabályozás nem nyújt elegendő védelmet az új médiakörnyezetben, tehát a médiaszakmánál a törvényi szinten rögzített rendelkezéseken túl további vállalásokat szükséges tennie az állami szabályozókkal együttműködve (társszabályozás) és önállóan (önszabályozás) egyaránt.

A fentebb vázoltakra tekintettel előadásomban - figyelemmel az Európai Unió által az audiovizuális médiaszolgáltatásokra vonatkozó minimumkövetelményekre - azt kívánom bemutatni, hogy hazánk állami és szakmai szabályozói miként kívánják garantálni a gyermekek egészséges fejlődésének védelmét az audiovizuális médiaszolgáltatások dinamikusan fejlődő világában különböző szabályozói szinteken. Mindezeket túl törekszem rávilágítani a többi tagállam által elfogadott azon előremutató rendelkezésekre is, melyek a kiskorúak védelme érdekében a médiaszolgáltatásokkal összefüggésben születtek meg.

Eszter Bakos:

Ensuring the protection needed for children to appropriate intellectual, spiritual, moral and physical development in field of audiovisual media services⁶

(Abstract)

The Basic Law of Hungary declares the children's right to protection needed to their appropriate development⁷ as § 67 (1) of our Constitution being in force. Therefore protection of minors continues to be a constitutional value as an obligation to be provided by everybody. In fact protecting the healthy development of minors is an ethical, moral norm that existed before and independently from the legal regulation, but nowadays it received its quality of legal basic value because of the legal regulation⁸, so the highest law of a nation shall declare it in all circumstances.

Ensuring the healthy development of minors is an obligation to be guaranteed in all fields of our life which binding force is derived from the European constitutionality, from the general European principles⁹. This duty to be ensured by the whole society includes the protection of underages from the harmful media contents and providing them useful ones as well. The cornerstones of these duties being more and more important, but complicated are laid down for the Member State of the European Union by the Audiovisual Media Service Directive of the European Parliament and the Council. Beyond the minimum rules defined by this legal source, national legal and professional regulators can adopt more detailed and/or stricter provisions.

Undoubtedly, the increasing amounts of media services are raising issues of quality in several cases, and the newer and newer forms of these services generate challenges too. Solution of these problems requires high level of attention and competence from the state and professional regulators. Today, the legal regulation itself does not provide proper protection in

⁶ The Presentation was supported by the Project named "TÁMOP-4.2.1/B-09/1/KONV-2010-0005 – Creating the Center of Excellence at the University of Szeged" is supported by the European Union and co-financed by the European Regional Development Fund.

⁷ Article XVI

⁸ Antal, Adam: The plurality and competition of values. Law - values - moral, Foundation for Human Rights Centre, Budapest 2006. p. 41-77. (p.54.)

⁹ László, Majtényi: Morals in the legislation? In: Erika Gabos (ed.): The effect of media on children and youth V, Balatonalmádi 2009. Published by the International Association for Child Safety Service of Hungary 2010. p. 97-99. (p. 98.)

new media environment, so the media sector also shall undertake commitments cooperating with the public regulators (co-regulation) and/or independently (self-regulation).

Taking into consideration the above mentioned, in my Presentation I tend to demonstrate in the light of the minimum requirements of the European Union how the Hungarian national legal and professional regulators perform protecting minors' healthy development as their constitutional obligation. Beyond this, I also seek to present such progressive provisions that were agreed by other Member States in order to prevent underages from harmful media effects.